

Kendelse

afsagt den 22. juni 2021

Sag nr. 2020-80-0549

[Klager 1] og [Klager 2]

mod

Ekstra Bladet

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget til Pressenævnet over artiklen ”*Hævder at eje ædelsten for milliarder: Topfolk undersøges for svindel*”, som blev bragt den 1. september 2020 på Ekstra Bladets netavis ekstrabladet.dk, idet de mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager 1] og [Klager 2] har navnlig klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og skadelige oplysninger.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

[Klager 1] var forud for offentliggørelsen af den påklagede artikel i korrespondance med Ekstra Bladet via mail. Pressenævnet har modtaget kopi af mailkorrespondancen.

Den 26. august 2020 skrev Ekstra Bladet følgende til blandt andet [Klager 1]:

”Hej [Finansdirektøren], [Bestyrelsesformanden] og [Klager 1],
I forlængelse af nedenstående henvendelse til jer – som I har valgt ikke at besvare – har jeg fået yderligere oplysninger fra Tyskland, som jeg vil bede jer kommentere.
In english for [Klager 1]: In relation to my last mail to you (see below) – which you have not answered – I have obtained more information from Germany, that I would like you to comment.

- Anklagemyndigheden i Cottbus oplyser, at [Klager 1] og [Bestyrelsesformanden] er under efterforskning i en sag, der drejer sig om svindel. Hvad er jeres kommentar til det?

The prosecutor in Cottbus tells me, that [Klager 1] and [Bestyrelsesformanden] is under investigation in a case about possible fraud. What is your comment to this?

- Ifølge anklagemyndigheden handler sagen om, at [Holdingselskabet] i sin tid skrev under på købsaftalen af [Kabelvirksomheden] – uden nogensinde at betale købesummen. Hvad er jeres kommentar til det?
According to the prosecutor, the case is about [Klager 2]s acquisition of [Kabelvirksomheden] – in which case [Klager 2] never paid the agreed purchase prize. What is your comment to this?
- Ifølge anklagemyndigheden er [Klager 2] også – i forbindelse med same sag – blevet stævnet for beskadigelse af aktiver af advokatselskabet [Advokatfirmaet] ved curator [Kuratoren]. Er det korrekt?
According to the prosecutor, in the same case [Klager 2] has been summoned by the trustee [Kuratoren] from [Advokatfirmaet] for damaging assets. Is this correct?
- Hvordan forholder I jer til anklagen?
What is your view on this case?
- Jeg vil desuden igen bede jer svare på, hvem fra [Klager 2] som er blevet dømt i München?
Who is the person from [Klager 2], who has been convicted in a case in Munich?

I er velkomne til at ringe på [telefonnr.] eller svare her på mailen. Uanset vil jeg bede jer svare senest fredag 28. august kl. 12.

You can call me on [telefonnr.] or answer to this mail. If you want your answer to be part of the article, let me hear from you no later than Friday 28th of august at 12 o'clock.”

Den 28. august 2020 skrev Ekstra Bladet videre til blandt andet [Klager 1]:

”Dear [Klager 1], [Bestyrelsesformanden] and [Finansdirektøren],
I have received [Klager 1]s mail and have now spoken to the prosecutors in both Munich and Cottbus again. I shall apologize any misunderstandings.
Here are my new questions, that I would like you to answer.
* The prosecutor in Cottbus has informed me that both [Klager 1] and [Bestyrelsesformanden] is under investigation for fraud. What is your comment to this?
* According to the prosecutor, [Klager 1] and [Bestyrelsesformanden] are well aware of the investigation. Can you confirm this?
* Have you been interrogated by the prosecutor/police about the case?
* According to the prosecutor, the case is about [Klager 2]s acquisition of [Kabelvirksomheden] - in which case [Klager 2] never paid the agreed purchase price. What is your comment to this?
* Why did [Klager 2] never pay the agreed purchase price?
* According to the prosecutor, in the same case [Klager 2] has been summoned by the trustee [Kuratoren] from [Advokatfirmaet] for damaging assets. Is this correct?
* What is your view on this case?
* The prosecutor in Munich has informed me that a manager (geschäftsführer) from [Klager 2] - a subsidiary of [Klager 2] - has been penalized (Strafbefehl) for fraud,

delay of bankruptcy and 27 cases of withholding of wages. What is your comment to this?

* Who is this person?

You can call me on [telefonnr.] or answer to this mail. If you want your answers to be part of the article, let me hear from you no later than Monday 31th of august at 15.00.

You can answer in Danish or English.

BEST REGARDS,

[JOURNALISTEN]

ERHVERVSJOURNALIST”

Den 31. august 2020 skrev Ekstra Bladet på ny følgende til blandt andet [Klager 1]:

”Hej [Finansdirektøren], [Bestyrelsesformanden] og [Klager 1],

Jeg har desværre ikke modtaget svar på mine spørgsmål til jer.

For god ordens skyld vil jeg dog gerne tilbyde jer et faktuel tjek af noget af brødteksten til den artikel, jeg regner med at publicere indenfor de næste par dage. Teksten kan I læse nedenfor. Skulle I have ønsker til rettelser, vil jeg bede jer kontakte mig senest kl. 10 i morgen, tirsdag 1. september.

BRØDTEKST

Nu viser det sig, at to af [Klager 2]s formand [Bestyrelsesformanden] samt direktør og ejer [Klager 1] undersøges af politiet i Tyskland.

- Der verserer en efterforskning mod de to, og det handler om mulig svindel, siger [Pressechefen], pressetalsmand for anklagemyndigheden i byen Cottbus, hvor sagen verserer.

Det har ikke været muligt at få en kommentar til sagen fra tyske [Klager 1].

Heller ikke formand [Bestyrelsesformanden] er vendt tilbage på Ekstra Bladets henvendelser.

Ifølge anklagemyndigheden i Cottbus handler den verserende efterforskning om det tyske industriselskab [Kabelvirksomheden], som [Klager 2] ville købe i foråret 2018. Købsaftalen blev underskrevet hos en notar, men flere måneder senere havde det danske selskab fortsat ikke betalt den aftale købesum.

I oktober 2018 blev handlen så annulleret af det store advokathus [Advokatfirmaet], som få måneder forinden havde været med til at sælge [Kabelvirksomheden] til [Klager 2].

’Vi blev 22. oktober 2018 informeret om en politianmeldelse mod nøglepersoner i ledelsen hos [Klager 2] i København. Derfor blev der omgående taget affære på lokation ([Kabelvirksomheden]s hovedkontor, red.) for at undgå udstrømning af kapital og yderligere værditab’, har [Advokatfirmaet] tidligere skrevet i en mail til Børsen om sagen.

Ifølge advokatselskabet handlede den omtalte politianmeldelse om mulig investeringssvindel.

Og sagen i Cottbus er ikke [Klager 2]s eneste møde med det tyske politi.

Anklagemyndigheden i München oplyser til Ekstra Bladet, at 'en chef' hos [Klager 2] netop er blevet dømt.

'Sagen blev færdigbehandlet i juli, hvor en person blev idømt straf for svindel, forsøg på at forsinke en konkurs samt 27 tilfælde af tilbageholdelse af arbejds løn,' skriver pressetalsmand [Pressetalsmanden] i en mail til Ekstra Bladet.

Anklagemyndigheden ønsker ikke at oplyse identiteten på den dømte eller udlevere dokumenter om sagen.

Topledelsen i [Klager 2] har heller ikke svaret på spørgsmål om identiteten på den person, som nu er blevet dømt i Tyskland.

BEST REGARDS,

[JOURNALISTEN]

ERHVERVSJOURNALIST"

Den 1. september 2020 svarede [Klager 1] følgende:

"Dear [Journalisten],

I refer to my previous message. You are misinformed! Nobody related to [Klager 2] has been convicted of any fraud in Munich or elsewhere.

No case or charge of any criminal wrongdoing has been raised against [Klager 2] or any person related to [Klager 2] by any prosecutor in Cottbus.

Sincerely,

[Klager 1]"

Samme dag skrev Ekstra Bladet følgende:

"Hi [Klager 1],

Can you explain to me, then, what is the case in Munich? Because the state prosecutor tells me, that a 'manager' of [Klager 2] Kontor has been penalized for fraud.

And the prosecutor in Cottbus tells me, that there is an investigation against yourself and [Bestyrelsesformanden] also relating to possible fraud?

If you do not agree with the state prosecutors, please tell me: What is the case here?

And let me know before midday at 12.

Best regards,

[Journalisten]"

Den påklagede artikel

Ekstra Bladet bragte den 1. september 2020 artiklen "Hævder at eje ædelsten for milliarder: Topfolk undersøges for svindel" på Ekstra Bladets netavis ekstrabladet.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

"Det danske selskab [Klager 2] hævder at være en af verdens største investorer inden for ædelsten. Men både direktøren og formanden undersøges for svindel"

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[Klager 2] med adresse i København har udviklet sig til noget af et mysterium. Selskabet hævder at eje ædelsten for et milliardbeløb og være en af verdens største investorer på området. Men adskillige gange er der blevet sat spørgsmålstegn ved troværdigheden.

Og nu viser det sig, at to af [Klager 2]s absolutte topfolk, formand [Bestyrelsesformanden] samt direktør og ejer [Klager 1], undersøges af politiet i Tyskland.

- Der verserer en efterforskning mod de to, og det handler om mulig svindel, siger [Pressechefen], pressechef hos anklagemyndigheden i byen Cottbus, hvor sagen verserer.

Pressechefen understreger, at der endnu ikke er rejst sigtelser.

Betalte aldrig regningen

Ifølge anklagemyndigheden i Cottbus handler den omtalte efterforskning om det tyske industriselskab [Kabelvirksomheden], som [Klager 2] ville købe i foråret 2018. Købsaftalen blev underskrevet hos en notar, men flere måneder senere havde det danske selskab fortsat ikke betalt den aftale købesum.

I oktober 2018 blev handlen så - under dramatiske omstændigheder - annulleret af det store advokathus [Advokatfirmaet], som få måneder forinden havde været med til at sælge [Kabelvirksomheden] til [Klager 2].

”Vi blev 22. oktober 2018 informeret om en politianmeldelse mod nøglepersoner i ledelsen hos [Klager 2] i København. Derfor blev der omgående taget affære på lokation ([Kabelvirksomheden]s hovedkontor, red.) for at undgå udstrømning af kapital og yderligere værditab,” har [Advokatfirmaet] tidligere skrevet i en mail til Børsen om sagen.

Ifølge advokatselskabet handler den omtalte politianmeldelse om mulig investeringssvindel.

Rådden revisor er finanschef

Ekstra Bladet har stillet [Klager 2] en række spørgsmål om den undersøgelse, der verserer i Tyskland mod selskabets topfolk.

Men direktør og ejer [Klager 1] nøjes med at slå fast, at der ikke er rejst sigtelser.

Finansdirektør [Finansdirektøren] er heller ikke meget for at snakke, da Ekstra Bladet fanger ham på telefonen.

- Du ringer midt i et møde. Så vi er nødt til at tale senere, siger han.

- Det synes jeg, vi skal. Jeg har jo sendt jer en mail, som I ikke har svaret på.

- Det må vi lige finde ud af. Vi sidder lige til møde. Jeg vender tilbage, siger [Finansdirektøren] og afslutter samtalen.

Finansdirektøren driver revisionsfirmaet [Revisionsfirmaet] i Lyngby, hvor han har haft både bandefolk og økonomisk kriminelle på kundelisten.

I 2016 fik han frataget sin godkendelse til at revidere efter at være blevet idømt flere bøder af Revisornævnet. Afgørelsen er dog anket til domstolene.

[Finansdirektøren] vendte i øvrigt aldrig tilbage med en kommentar på Ekstra Bladets henvendelse.”

Til artiklen er indsat et billede af en ejendom. Billedet er ledsaget af følgende billedtekst:

”[Klager 2] har adresse i dette kontorhotel i København. Men det er kun selskabets post, som kommer på adressen, har en receptionist fortalt til Ekstra Bladet.”

Til artiklen var endvidere over artiklens brødtekst indsat et billede af [Bestyrelsesformanden] og et billede af [Klager 1]. Billederne var ledsaget af følgende billedtekst:

”Formand [Bestyrelsesformanden] (tv.) og ejer [Klager 1] er to af de absolutte nøglefigurer i [Klager 2].”

Under artiklens brødtekst var der indsat de samme to billeder samt et billede af [Finansdirektøren]. Over billederne var indsat overskriften ”Bestyrelse”, og billederne var ledsaget af følgende billedtekst:

”[Klager 2]s tre topfolk: Formand [Bestyrelsesformanden] (tv.), direktør og ejer [Klager 1] (midten) og finansdirektør [Finansdirektøren] (th.) Pr-foto”

Efter offentliggørelsen

Ekstra Bladet fjernede den 10. september 2020 billederne af [Bestyrelsesformanden], [Klager 1] og [Finansdirektøren] og de tilhørende billedtekster fra artiklen.

Øvrige oplysninger

Pressenævnet har fra Ekstra Bladet modtaget blandt andet kopi af [Klager 2]s årsrapporter for 2015, 2016/17 og 2018. Af årsrapporten for 2018 fremgår blandt andet følgende:

”[...]

Mining and Precious Stones

Precious Stones has been and will be the backbone of the activities of [Klager 2].

The company owns a variety of Precious Stones, but is primarily focused on the holding of Alexandrite, Emeralds and Rubies. Within each individual types of precious stones, the company has virtually all varieties of precious stones at different levels of processing. [Klager 2] has ownership of raw cangas, raw stones, calibrated stones and cut and polished stones.

We engage in an on-going process of beneficiation of the precious stones from the raw stones into finished cut and polished products.

The majority of stones originate from Brazil, where also most the processing of stones takes place through a comprehensive cut and polish process, so that the amount of finished gemstones continue to accumulate.

The final appraisal and certification of our precious stones takes place at [Instituttet] in Antwerp, Belgium, considered to be among the world leaders in this field.

In 2018, [Klager 2] secured and enhanced its position as market leader in the precious stones sector through the acquisition of the Belmont mine in the Belo Horizonte area in Brazil.

[...]

Balance Sheet as of 31.12.2018

Assets

[...]

Raw materials and consumables EUR 941.600.000 (2018)

Work in progress EUR 200.000 (2018)

Inventories EUR 941.800.000 (2018)

[...]”

[Klager 1]s og [Klager 2]s klage er modtaget i Pressenævnet den 9. september 2020.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1]s og [Klager 2]s synspunkter

Korrekt information

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at det er ukorrekt, at [Klager 2]s direktør [Klager 1] og bestyrelsesformand [Bestyrelsesformanden] skulle være undergivet en undersøgelse for svindel i Tyskland.

Journalist [Journalisten] er to gange forud for artiklens offentliggørelse blevet oplyst om, at han måtte være fejlinformeret.

Det er et faktum, at [Klager 2] i foråret 2018 indgik en aftale om køb af kabelvirksomheden [Kabelvirksomheden] i Tyskland. Det er ikke nogen hemmelighed, at [Klager 2] efterfølgende ikke har ønsket at gennemføre handlen efter, at det viste sig, at det solgte ikke svarede til det lovede. Dette kan læses ud af [Klager 2]s regnskab, som [Journalisten] i sin tid har fået en kopi af. Her fremgår også, at der verserer en retssag om spørgsmålet.

[Klager 2] er ikke fra de officielle tyske myndigheder blevet orienteret om, at der også skulle være igangsat politimæssige undersøgelser i den anledning. Klagerne har bemærket, at de ikke finder det sandsynligt, at en statsanklager fra Cottbus har udtalt sig, som anført i artiklen.

Det forhold, at advokatfirmaet [Advokatfirmaet] i artiklen citeres for i en mail, som tidligere er gengivet i Børsen, at udtale sig om [Klager 2] og om [Kabelvirksomheden]-handlen, ønsker klagerne ikke at kommentere på. Klagerne har hertil bemærket, at de af princip ikke kommenterer forholdene i en verserende civil retssag.

Overskriftens dækning

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at udsagnet ”*Hævder at eje ædelsten for milliarder*” i artiklens overskrift er krænkende og egnet til at mistænkeliggøre selskabet og sætte spørgsmål ved selskabets troværdighed.

Klagerne er enige i, at [Klager 2] hævder at eje ædelsten for milliarder og gør de facto mere end det. Selskabet skriver i sit regnskab, at der er aktiver i denne størrelsesorden og påstår således at eje ædelsten og ikke blot at ”hævde at eje” værdierne. Ordene er således korrekte, men konteksten er direkte forkert, og det må antages, at en veluddannet journalist og et dagblad skal sikre, at konteksten er rigtig, da det ellers fremstår som en usandhed.

Klagerne har oplyst, at journalist [Journalisten] mere end 10 gange, helt præcist 19 gange, er blevet inviteret til Berlin for en besigtigelse af selskabets aktiver og en gennemgang af selskabets forretningsgrundlag. Invitationerne er i sin tid givet uden nogen form for begrænsninger eller betingelser knyttet til interviewet og gennemgangen. Invitationerne blev givet efter flere artikler af misvisende karakter, både i Børsen og i Ekstra Bladet. Invitationerne om at skrive på et oplyst og dokumenteret grundlag er imidlertid ikke imødekommet. Først efter ca. halvandet år efter første invitation og samme dag, hvor Ekstra Bladet bragte endnu en udokumenteret krænkende artikel, meddelte [Journalisten], at han gerne ville komme, men fastsatte samtidigt en række betingelser for besøget. Betingelserne var ikke mulige at opfylde, og tilliden var væk. Journalist [Journalisten] vil tilsyneladende hellere kontakte selskabets forretnings- og samarbejdspartnere og få udtalelser og videregive sådanne uden for kontekst.

Det er klagernes opfattelse, at journalist [Journalisten] bevidst holder sig i uvidenhed om fakta og forfølger sin egen agenda. [Klager 2]s ledelse har ved talrige tidligere lejligheder konstruktivt besvaret henvendelser fra [Journalisten] på telefon, ved møder og/eller mail i en forventning om, at et sådant bidrag med faktuelle, væsentlige oplysninger kunne formå journalisten til at skrive på et seriøst grundlag. Klagerne har hertil oplyst, at [Journalisten]s seneste mail af 9. december 2020 til [Klager 1] ikke er blevet fulgt op fra [Journalisten]s side. [Klager 1] har personligt ringet til [Journalisten], men har ikke hørt yderligere.

Da det nu imidlertid står klart for klagerne, at [Journalisten] holder sig i bevidst uvidenhed om fakta for at forfølge sin egen agenda, ønsker de ikke længere at bidrage med informationer mv. på [Journalisten]s præmisser. Klagernes tidligere fremsatte tilbud om besigtigelser, dokumentation mv. og interviews er således bortfaldet.

Klagerne har afvist, at der har været rejst kritik fra nogen myndighed af [Klager 2]s regnskab og [Klager 2]s ejerskab af ædelsten, ligesom klagerne har afvist, at Erhvervsstyrelsen er af den opfattelse, at regnskaberne for [Klager 2] er urigtige, og at der ikke foreligger den fornødne dokumentation for, at selskabet er i besiddelse af ædelsten, således som fremgår af selskabets regnskaber.

Klagerne har henvist til Københavns Politis mail af 4. januar 2017 til Erhvervsstyrelsen om [Klager 2]s årsrapport for 2015. Klagerne har i den forbindelse bemærket, at det netop fremgår af mailen, politiet ikke foretager sig yderligere på det foreliggende. Politiet har naturligvis

ikke foretaget sig yderligere siden januar 2017, altså i snart 4 år. Ekstra Bladet har alligevel fortolket denne mail, som om der foregår en undersøgelse, hvilket er objektivt forkert.

Klagerne har afslutningsvis bemærket, at de i deres mange års dialog med den internationale forretningspresse altid har oplevet, at pressen har fulgt sandheden. Dette var også deres forventninger til Ekstra Bladet. [Klager 1] har derfor personligt ønsket at have en positiv dialog med journalist [Journalisten] og ønsket at give oplysninger om [Klager 2]. Dette er [Klager 1]s generelle holdning til journalister, og det er hans erfaring, at journalister accepterer denne type invitation og skriver både sandheden og på et informeret grundlag. Desværre har dette ikke været tilfældet med journalist [Journalisten] og Ekstra Bladet.

Anvendelse af billeder

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at Ekstra Bladet har anvendt billeder af [Klager 2]s direktør [Klager 1], bestyrelsesformand [Bestyrelsesformanden] og finansdirektør [Finansdirektøren], der er downloadet fra [Klager 2]s hjemmeside og bragt på netavisen uden ophavsretlig tilladelse fra rettighedshaveren.

Det er klagernes opfattelse, at der er tale om tyveri af andres ejendom, og Ekstra Bladet er uberettiget til at bringe sådanne portrætbilleder uden tilladelse. Det er tidligere af [Klager 2] blevet påpeget over for Ekstra Bladet, at Ekstra Bladet ikke må anvende [Klager 2]s billeder uden tilladelse. Ekstra Bladet har tidligere medgivet over for Pressenævnet at have anvendt sådanne billeder, hvortil man ikke har rettighederne. Det er efter klagernes opfattelse en skærpende omstændighed, at Ekstra Bladet igen mod bedre vidende har anvendt et billede af selskabets finansdirektør [Finansdirektøren] uden tilladelse samt de to yderligere fotos af [Klager 1] og [Bestyrelsesformanden].

Klagerne har opfordret til, at Pressenævnet bør udtale hård kritik af Ekstra Bladet og fastslå, at det er i strid med god presseskik i en artikel at anvende billedmateriale, der er ulovligt downloadet fra internettet.

2.2 Ekstra Bladets synspunkter

Korrekt information

Ekstra Bladet har anført, at Ekstra Bladet tidligere har afdækket og undersøgt særdeles kritisk og opsigtsvækkende forhold vedrørende [Klager 2]-koncernen.

Ekstra Bladet har henvist til en redegørelse fra journalist [Journalisten] vedrørende [Klager 2]s angivelige ejerskab til ædelsten for flere milliarder kroner og myndighedernes behandling af denne sag.

Den påklagede artikel omtaler nu, at der pågår en undersøgelse mod [Klager 1] og [Bestyrelsesformanden] i Cottbus, Tyskland. Det fremgår af artiklen, at oplysningerne herom er bekræftet af Anklagemyndigheden i Cottbus:

”Der verserer en efterforskning mod de to, og det handler om mulig svindel, siger [Pressechefen], pressechef hos Anklagemyndigheden i byen Cottbus, hvor sagen verserer.”

Det fremgår af artiklen, at pressechefen understreger, at der endnu ikke er rejst sigtelser. Det fremgår ligeledes af artiklen, at sagen ifølge Anklagemyndigheden handler om det tyske industriselskab [Kabelvirksomheden], som [Klager 2] ville købe i foråret 2018, idet en købsaftale vedrørende selskabet blev underskrevet hos en notar, hvorefter [Klager 2] ikke betalte den aftalte købesum.

Ekstra Bladet har henvist til oplysningerne i artiklen om advokathuset [Advokatfirmaet]s reaktioner, da de blev informeret om en politianmeldelse mod nøglepersoner i [Klager 2]. Som det fremgår af artiklen, har Ekstra Bladets journalist forelagt sagen for [Klager 1]. I den forbindelse har Ekstra Bladet fremsendt en række konkrete spørgsmål om den undersøgelse, som er omtalt i artiklen. Ekstra Bladet har henvist til [Journalisten]s mailkorrespondance med [Klager 1] og [Bestyrelsesformanden] i perioden fra den 26. august 2020 til den 1. september 2020.

Som det fremgår af korrespondancen, har [Klager 1] ikke ønsket at besvare de stillede spørgsmål, og selv om Ekstra Bladets journalist [Journalisten] har spurgt ind til undersøgelsen i Cottbus, Tyskland, besvarede [Klager 1] ingen spørgsmål vedrørende Anklagemyndighedens efterforskning af svindelsagen. [Klager 1] angav blot, at der ikke var rejst nogen sigtelse.

Ekstra Bladet har bemærket, at [Journalisten] telefonisk kontaktede [Finansdirektøren], som imidlertid heller ikke ønskede at udtale sig om Anklagemyndighedens efterforskning.

Som anført fremgår det af Ekstra Bladets artikel, at [Klager 1] anførte, at der ikke var rejst sigtelser mod ham, men bortset herfra har [Klager 1] ikke ønsket at kommentere de igangværende undersøgelser eller svare på [Journalisten]s spørgsmål herom.

Overskriftens dækning

Ekstra Bladet har anført, at det påklagede udsagn ”*Hævder at eje ædelsten for milliarder*” i artiklens overskrift er fuldstændigt korrekt og er i øvrigt Ekstra Bladets klart berettigede vurdering (value judgement) af sagen, der har mere end tilstrækkeligt grundlag i sagens faktuelle forhold.

Ekstra Bladet har allerede i 2019 i flere artikler omtalt, at [Klager 2] hævder at eje ædelsten for milliarder. Udsagnet herom er således ikke nyt, og Ekstra Bladets journalist [Journalisten] har som omtalt nedenfor i forbindelse med de tidligere artikler været i en omfattende dialog med [Klager 1] om selskabets angivelige besiddelse af ædelsten til en værdi af flere milliarder.

Den påklagede artikel er således blot en opfølgning på en række tidligere artikler vedrørende [Klager 2]s påstande om at eje ædelsten for milliarder. I den påklagede artikel omtales det

således, at [Klager 2] og [Bestyrelsesformanden] nu er genstand for Anklagemyndighedens undersøgelser i en svindelsag i Tyskland.

Ekstra Bladet har bemærket, at Pressenævnet allerede tidligere har taget stilling til det nu påklagede udsagn i en tilsvarende klagesag, hvor klager ikke fik medhold. Ekstra Bladet har henvist til Pressenævnets kendelse af 11. august 2020 i sag nr. 2019-80-0425 vedrørende klage indgivet af [Finansdirektøren]. [Finansdirektøren] var finansdirektør for [Klager 2], og han indgav klage til Pressenævnet over artiklen ”Storkriminelle sværmer om berygtet revisor” bragt i Ekstra Bladets netavis den 10. december 2019.

Som det fremgår af Pressenævnets kendelse blev der klaget over, at Ekstra Bladet i artiklen af 10. december 2019 blandt andet skrev følgende:

”I den seneste tid er det dog ikke jobbet som revisor, der har skabt opmærksomhed omkring [Finansdirektøren].

Han er nemlig også finansdirektør i koncernen [Klager 2], der hævder at eje ædelstene for flere milliarder kroner.”

[Klager 1] har anført, at Ekstra Bladets journalist [Journalisten] skulle være blevet inviteret til Berlin for en besigtigelse af selskabets aktiver. [Klager 1] har henvist til, at [Journalisten] skulle være blevet tilbudt interviews, og at han skulle være opfordret til at skrive på et oplyst og dokumenteret grundlag. Det påstås, at [Klager 2]s ledelse ved tidligere lejligheder angiveligt konstruktivt skulle have besvaret henvendelser til Ekstra Bladets journalist [Journalisten].

Fuldstændig de samme urigtige påstande blev ordret gjort gældende af [Klager 2]s finansdirektør i den tidligere pressenævns sag, og Pressenævnet har således allerede afvist klagen og de nævnte påstande i kendelsen af 11. august 2020.

Af Pressenævnets tidligere kendelse af 11. august 2020, side 8, fremgår følgende om klagen vedrørende omtalen af [Klager 2]s påstand om, at de ejede ædelsten for milliarder:

”- [Klager 2]

[Finansdirektøren] har anført, at Ekstra Bladet burde have sikret sig en sandfærdig gengivelse af de omtalte forhold i [Klager 2] inden offentliggørelsen, [Finansdirektøren] har flere gange tilbudt journalisten fra Ekstra Bladet et tilbunds gående interview og en fysisk besigtigelse af [Klager 2]s aktiver i Berlin, men i omkring halvandet år har journalisten afslået disse tilbud. Det havde været rimeligt og forventeligt, at Ekstra Bladet havde undersøgt sagen til bunds, når tilbuddet herom forelå. Den 14. november 2019 skrev journalisten til [Finansdirektøren], at et møde kunne drøftes, såfremt det måtte blive aktuelt at skrive om [Klager 2] igen. [Finansdirektøren] har anført, at det er korrekt, at journalisten fra Ekstra Bladet den 8. december 2019 takkede ja til en invitation, ligesom han opstillede visse betingelser for et møde. Disse nåede ikke at blive vurderet, inden artiklen blev offentliggjort den 10. december 2019.”

For Pressenævnet var der fremlagt korrespondance mellem [Journalisten] og [Klager 1], [Bestyrelsesformanden] og [Finansdirektøren], herunder korrespondance vedrørende [Journalisten]s ønske om et interview med [Klager 1], [Finansdirektøren] og [Bestyrelsesformanden]. Korrespondancen drejede sig derudover blandt andet om de spørgsmål, som [Journalisten] havde fremsendt vedrørende [Klager 2]s angivelige ædelstensbeholdning, ligesom der for Pressenævnet blev fremlagt korrespondance vedrørende spørgsmålet om besigtigelse af ædelstenene.

Pressenævnet konkluderede, jf. kendelsen side 15, følgende:

”- [Klager 2]

[Finansdirektøren] har klaget over, at Ekstra Bladet ikke har efterprøvet oplysningerne omkring selskabet [Klager 2]s aktiver, herunder at de ikke har imødekommet de gentagne tilbud om at komme og besigtige selskabets kapitaler for at kunne skrive artiklen på oplyst grundlag.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

[...]

Direktør i ædelstensfirma

I den seneste tid er det dog ikke jobbet som revisor, der har skabt opmærksomhed omkring [Finansdirektøren].

Han er nemlig også finansdirektør i koncernen [Klager 2], der hævder at eje ædelsten for flere milliarder kroner. Men som Ekstra Bladet har beskrevet er [Klager 2] trods de store armbevægelser gang på gang havnet i problemer. Erhvervsstyrelsen har tvangsopløst to af koncernens selskaber, ligesom der netop nu verserer en efterforskning hos politiet i Tyskland med [Klager 2] som omdrejningspunkt.

På baggrund af sagens oplysninger, lægger nævnet til grund, at Ekstra Bladet den 9. december 2019 tog kontakt til [Klager 2], for at komme til Berlin og besigtige selskabets aktiver. Journalisten fra Ekstra Bladet opstillede blandt andet den betingelse, at han måtte medbringe en fotograf.

Nævnet finder, at Ekstra Bladet i tilstrækkeligt omfang har forsøgt at efterprøve oplysningerne, ligesom [Klager] er kommet til orde. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at journalisten opstillede nogle betingelser for mødet. Nævnet udtaler ikke kritik.”

Endvidere konkluderede Pressenævnet, at Ekstra Bladet havde forelagt sagen behørigt for [Klager 2]s repræsentant, [Finansdirektøren], og Pressenævnet fandt, jf. kendelsen side 16, ikke anledning til at kritisere Ekstra Bladet for utilstrækkelig forelæggelse.

Pressenævnets kendelse er i overensstemmelse med foranstående bemærkninger, idet Pressenævnet har afvist de påstande, som nu ordret gentages af [Klager 1] i nærværende klagesag.

Ekstra Bladet har henvist til en redegørelse fra [Journalisten] med tilhørende bilag vedrørende [Klager 2]s regnskaber og [Klager 2]s angivelige ejerskab til ædelsten, som svarer til

den redegørelse med bilag, som blev fremlagt for Pressenævnet i den ovennævnte klagesag fra [Klager 2]s finansdirektør [Finansdirektøren].

[Journalisten]s redegørelse indeholder en udførlig gennemgang af de ret bemærkelsesværdige forhold vedrørende [Klager 2]s angivelser af, at selskabet ejer ædelsten for milliarder, herunder har [Journalisten] i vedlagte redegørelse gennemgået myndighedernes afgørelser vedrørende [Klager 2]s regnskaber og [Klager 2]s angivelse af, at selskabet ejer ædelsten for milliarder. Ekstra Bladet har i det hele henvist til redegørelsen.

Ekstra Bladet har endvidere henvist til Erhvervsstyrelsens notat af 1. april 2019 om indbringelse af [Klager 2]s revisor for Revisornævnet, som blandt andet vedrører følgende forhold:

- ”a) Planlægningen af revisionsopgaven er mangelfuldt udført, idet revisor ikke ved planlægningen af revisionsopgaven har udformet en revisionsstrategi for, hvordan han ville udføre revisionen af beholdningen af ædelstene, herunder gennemføre en kontrol af tilstedeværelsen af beholdningen af ædelstene, jf. ISA 300, afsnit 7.
- b) Det er ikke dokumenteret, at revisor har udført tilstrækkelige revisionshandlinger eller har indhentet tilstrækkelig dokumentation for tilstedeværelsen af beholdningen af ædelstene i [Holdingselskabet], jf. ISA 230, afsnit 8 og ISA 500, afsnit 6 og ISA 501, afsnit 7 og 8.
- c) Det er ikke dokumenteret, at revisor har udført tilstrækkelige revisionshandlinger eller har indhentet tilstrækkelig dokumentation for værdiansættelsen af beholdningen af ædelstene i [Holdingselskabet], jf. jf. ISA 540, afsnit 8(c) og 13(b) og 21.
- d) Det er ikke dokumenteret, at revisor har opnået tilstrækkelig dokumentation for, om virksomhedens beholdning af ædelstene var behæftet med pant, udlæg eller andre former for sikkerhedsstillelser i virksomhedens beholdning af ædelstene, jf. ISA 500, afsnit 6.”

Erhvervsstyrelsen nedlagde, som det fremgår, påstand om, at [Klager 2]s revisor betinget frakendes hans godkendelse som revisor og desuden pålægges en bøde på op til 600.000 kr.

Det fremgår af ovenstående, at Erhvervsstyrelsen er af den opfattelse, at regnskaberne for [Klager 2] er urigtige, og at der ikke foreligger den fornødne dokumentation for, at selskabet er i besiddelse af ædelsten, således som fremgår af selskabets regnskaber. Ekstra Bladet har bemærket, at ædelstenene i [Klager 2]s regnskab for 2018 var værdiansat til 941.600.000 euro.

Afdelingen for Økonomisk Kriminalitet hos Københavns Politi fremsendte en underretning til Erhvervsstyrelsen (regnskabs- og revisortilsyn) til ”eventuel videre foranstaltning” med bemærkning om, at [Klager 2]s årsrapport for 2015 ”skønnes at være fiktiv”. Ekstra Bladet har henvist til Københavns Politis underretning af 4. januar 2017 til Erhvervsstyrelsen.

Myndighederne er, som det fremgår, af den opfattelse, at det – i bedste fald – er udokumenteret og tvivlsomt, om det i regnskabet anførte ædelsten overhovedet eksisterer. De af myndighederne truffne afgørelser og undersøgelser tyder på, at det påståede ejerskab til ædelsten til en værdi på flere milliarder kroner er en fiktion.

Ekstra Bladet har afvist, at journalist [Journalisten] ikke har fulgt op på sin mail af 9. december 2019, som anført af klagerne. Tværtimod fulgte klagerne aldrig på skrivelsen, og faktum er, som det også fremgår af korrespondancen, at [Klager 2] reelt aldrig har været interesseret i, at der blev gennemført nogen besigtigelse af ædelsten mv.

Det fremgår af klagerens skrivelse til Pressenævnet, at [Klager 1] skulle have ringet til [Journalisten]. Ekstra Bladet har i den forbindelse bemærket, at dette ganske enkelt er urigtigt. [Klager 1] har aldrig ringet til [Journalisten].

Klagerne har fremlagt diverse korrespondance med deres skrivelse til Pressenævnet. Ekstra Bladet har hertil bemærket, at det er fuldstændig den samme korrespondance, som blev sendt til Pressenævnet i den tidligere sag vedrørende klage indgivet af [Finansdirektøren] i sag nr. 2019-80-0425, og som Pressenævnet således allerede er bekendt med. Korrespondancen indgik således i Pressenævnets tidligere kendelse af 11. august 2020 vedrørende sag nr. 2019-80-0425, og der er intet nyt heri.

Ekstra Bladet har oplyst, at [Journalisten] forsøgte at få gennemført en besigtigelse af selskabets ædelsten. [Journalisten] har endvidere forsøgt at få et interview med [Klager 1] og [Finansdirektøren]/[Bestyrelsesformanden], hvilket ikke var muligt.

Ekstra Bladet har afvist, at journalist [Journalisten] 10 gange/19 gange er blevet inviteret til Berlin, og [Journalisten] har ikke afslået at gennemføre en besigtigelse af de omtvistede ”ædelsten” i Berlin. Ekstra Bladet har henvist til en mail af 8. december 2019 fra [Bestyrelsesformanden] til [Journalisten] og [Journalisten]s mail af 9. december 2019 til [Bestyrelsesformanden].

Ekstra Bladet har endvidere afvist, at [Klager 1] konstruktivt skulle have besvaret henvendelser fra Ekstra Bladet vedrørende sagen – tværtimod blev [Journalisten]s spørgsmål konsekvent ikke besvaret af [Klager 1].

Ekstra Bladet har hertil bemærket, at [Klager 1] ikke har svaret på henvendelser ”ved møder”, som angivet i klageskrivelsen. [Klager 1] har ikke ønsket at deltage i noget møde eller noget interview med Ekstra Bladets journalist [Journalisten].

Set i lyset af sagens alvorlige faktuelle oplysninger, som Ekstra Bladet kunne have gengivet, er det påklagede udsagn i øvrigt ganske neutralt og nedtonet. Det fremgår netop ikke af Ekstra Bladets artikel, at [Klager 2] *ikke* skulle være i besiddelse af ædelsten, hvilket ellers tydeligvis er myndighedernes opfattelse, eller at ædelstenene ikke skulle have den værdi, som

[Klager 2] påstår. Det fremgår alene af artiklen, at [Klager 2] mener – hævder – at være i besiddelse af ædelsten for flere milliarder. Det er et faktum, at [Klager 2] hævder dette, hvilket blandt andet fremgår af selskabets årsregnskaber.

Anvendelse af billeder

Ekstra Bladet har anført, at det i henhold til lov om ophavsrettigheder er fotografen og ikke [Klager 2], der har ophavsrettighederne til billeder og fotos.

Ekstra Bladet har lagt til grund, at [Klager 1] i henhold til lov om ophavsrettigheder ikke havde indvendinger mod, at der blev anvendt et officielt foto af ham, som med hans samtykke er offentliggjort og fortsat frit tilgængeligt på [Klager 2]s hjemmeside.

Ekstra Bladet har bemærket, at allerede dagen efter, at Ekstra Bladet modtog henvendelse om de pågældende fotos uden præjudice fjernede disse fra Ekstra Bladets hjemmeside.

Som anført i Pressenævnets kendelse indgav [Finansdirektøren] i den tidligere sag ved Pressenævnet ligeledes klage over, at Ekstra Bladet havde anvendt et billede af ham, som fandtes på [Klager 2]s hjemmeside.

Pressenævnet fandt ikke grundlag for at kritisere Ekstra Bladets anvendelse af billederne, jf. Pressenævnets bemærkninger herom i kendelsen af 11. august 2020, side 12.

Ekstra Bladets anvendelse af de pågældende fotos kan heller ikke under nærværende sag anses for at indebære en krænkelse af [Klager 1]s privatliv. Der er, som det også var tilfældet også under den tidligere pressenævns sag, tale om, at billedet af [Klager 1] var blevet offentliggjort af ham i erhvervsmæssig sammenhæng på [Klager 2]s hjemmeside, hvor det er frit tilgængeligt for enhver.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at det følger af medieansvarslovens § 34, at ”massemediernes indhold og handlemåde” skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag.

Nævnet bemærker videre, at det følger af medieansvarslovens § 43, at Pressenævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. § 34, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i lovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et

genmæle. Spørgsmålet om, hvorvidt eventuelle ophavsrettigheder er krænket ved offentliggørelsen, samt eventuelle strafferetlige forhold, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence. Dette forhold behandles derfor ikke.

God presseskik

Korrekt information

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at det er ukorrekt, at [Klager 2]s direktør [Klager 1] og bestyrelsesformand [Bestyrelsesformanden] skulle være undergivet en undersøgelse for svindel i Tyskland.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at de under A og B anførte almindelige presseetiske regler også gælder for retsreportagen. Reglerne for retsreportagen gælder også sagernes forberedelse, herunder straffesagers behandling hos politi og anklagemyndighed, jf. punkt C.1 og C.2.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[Klager 2] med adresse i København har udviklet sig til noget af et mysterium.

Selskabet hævder at eje ædelsten for et milliardbeløb og være en af verdens største investorer på området. Men adskillige gange er der blevet sat spørgsmålstegn ved troværdigheden.

Og nu viser det sig, at to af [Klager 2]s absolutte topfolk, formand [Bestyrelsesformanden] samt direktør og ejer [Klager 1], undersøges af politiet i Tyskland.

- Der verserer en efterforskning mod de to, og det handler om mulig svindel, siger [Pressechefen], pressechef hos anklagemyndigheden i byen Cottbus, hvor sagen verserer.

Pressechefen understreger, at der endnu ikke er rejst sigtelser.

Betalte aldrig regningen

Ifølge anklagemyndigheden i Cottbus handler den omtalte efterforskning om det tyske industriselskab [Kabelvirksomheden], som [Klager 2] ville købe i foråret 2018.

Købsaftalen blev underskrevet hos en notar, men flere måneder senere havde det danske selskab fortsat ikke betalt den aftale købesum.

I oktober 2018 blev handlen så - under dramatiske omstændigheder - annulleret af det store advokatfirma [Advokatfirmaet], som få måneder forinden havde været med til at sælge [Kabelvirksomheden] til [Klager 2].

”Vi blev 22. oktober 2018 informeret om en politianmeldelse mod nøglepersoner i ledelsen hos [Klager 2] i København. Derfor blev der omgående taget affære på lokation ([Kabelvirksomheden]s hovedkontor, red.) for at undgå udstrømning af kapital og yderligere værditab,” har [Advokatfirmaet] tidligere skrevet i en mail til Børsen om sagen.

Ifølge advokatselskabet handler den omtalte politianmeldelse om mulig investeringsvindel.

Rådden revisor er finanschef

Ekstra Bladet har stillet [Klager 2] en række spørgsmål om den undersøgelse, der verserer i Tyskland mod selskabets topfolk.

Men direktør og ejer [Klager 1] nøjes med at slå fast, at der ikke er rejst sigtelser. [...]"

Klagerne har over for Pressenævnet oplyst, at [Klager 2] ikke fra de officielle tyske myndigheder er blevet orienteret om, at der skulle være igangsat politimæssige undersøgelser af [Klager 2]s direktør [Klager 1] og bestyrelsesformand [Bestyrelsesformanden].

Ekstra Bladet har over for Pressenævnet oplyst, at der ifølge oplysninger fra Anklagemyndigheden i Cottbus, Tyskland, verserer en efterforskning mod [Klager 2]s direktør [Klager 1] og bestyrelsesformand [Bestyrelsesformanden] om mulig svindel.

Det er således bestridt, hvorvidt der pågår en efterforskning mod [Klager 1] og [Bestyrelsesformanden] i Cottbus, Tyskland. Sådan som sagen foreligger oplyst for nævnet, er det ikke muligt for nævnet at tage stilling til klagepunktet. Nævnet bemærker, at det fremgår af artiklen, at der efter [Klager 1]s oplysninger ikke var rejst nogen sigtelse, ligesom det fremgår, at Anklagemyndigheden i Cottbus, Tyskland, understreger, at der endnu ikke er rejst sigtelser. Nævnet udtaler ikke kritik.

Overskriftens dækning

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at udsagnet "*Hævder at eje ædelsten for milliarder*" i artiklens overskrift er krænkende og egnet til at mistænkeliggøre selskabet og sætte spørgsmål ved selskabets troværdighed.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at overskrifter og mellemrubrikker i form og indhold skal have dækning i den pågældende artikel eller udsendelse, jf. punkt. A.6.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de indholdsmæssige krav til den bragte information iagttages.

På baggrund af oplysninger fra Erhvervsstyrelsens notat af 1. april 2019 om indbringelse af [Klager 2]s revisor for Revisornævnet lægger Pressenævnet til grund, at det ikke over for myndighederne er dokumenteret, at revisor har udført tilstrækkelige revisionshandlinger eller har indhentet tilstrækkelig dokumentation for tilstedeværelsen af beholdningen af ædelsten i [Holdingselskabet], og for værdiansættelsen af beholdningen af ædelsten i [Holdingselskabet]. Nævnet lægger endvidere til grund, at det af [Klager 2]s årsrapport for 2018 fremgår,

at selskabet ejer en række ædelsten, herunder at selskabet primært er fokuseret på besiddelse af alexandritter, smaragder og rubiner, samt at det af regnskabsoplysningerne fremgår, at selskabet har en samlet ædelstensbeholdning på 941.600.000 euro.

Pressenævnet finder, at Ekstra Bladet ikke har overskredet rammerne for redaktørens redigeringsret ved at anvende ordet ”hævder” i overskriften. Nævnet finder videre, at overskriften må anses for at være Ekstra Bladets opfattelse og vurdering af sagen, og at overskriften ikke går ud over, hvad der er dækning for i artiklen. Nævnet finder derfor efter en samlet vurdering ikke grundlag for at udtale kritik af overskriftens formulering.

Anvendelse af billeder

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget over, at Ekstra Bladet har anvendt billeder af [Klager 2]s direktør [Klager 1], bestyrelsesformand [Bestyrelsesformanden] og finansdirektør [Finansdirektøren], uden at de har givet samtykke hertil.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet finder, at anvendelsen af billederne af [Klager 1], [Bestyrelsesformanden] og [Finansdirektøren], som efter det oplyste er offentliggjort i erhvervsmæssig sammenhæng på [Klager 2]s hjemmeside, i sammenhæng med den beskrevne omtale ikke kan anses for at indebære en krænkelse af deres privatliv, ligesom billederne ikke fremstår forvansket. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere Ekstra Bladet for ikke at have indhentet klagerens samtykke til at offentliggøre billederne. Det bemærkes, at Ekstra Bladet fjernede billederne fra artiklen, så snart de blev bekendt med klagerens klage. Nævnet udtaler ikke kritik.